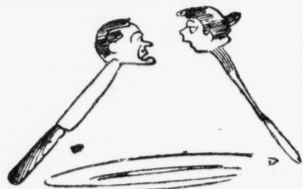

BARNASÍÐAN

Knívur og gaffil.

Hetta eru eitingarboð, ið vit øll kenna og brúka dagliga. Her skulu vit hoyra eitt sindur um søgu teirra. Veruliga eru tey rættiliga gomul, men tað er ikki so heilt langt síðan, tey fóru at varða vanlig í brúki. Tá ið teir gomlu Grikkararnir lógu til borðs brúktu teir hvørki knív ella gaffil; men skeið afturimóti. Sjálvandi dálkaðu teir fingrar og høvdu tí brúk fyri einum servietti, men tilíkt kendu teir einki til. Rómverjar eru afturimóti tíðliga í tíðini farnir at brúka serviettar — ja, eisini borðdúkar — men teir vórðu brúktir eitt sindur annarleiðis enn á okkara døgum. Tað var navnliga síður at gestirnir savnaðu eitt sindur av góðgeitinum á borðinum saman, ballaðu tað inn í serviettin og tóku tað heim við sær. Forsomdi nakar av gestunum

hetta, verð vorturin gruggutur, tí so hevði okkurt verið á borðinum, sum gestirnir ikki hildu at taka við sær.

Í miðöldini og langt upp í nýggjari tíð høvdu fólk ikki serligar borðknívar. Víst hevði hvør maður sín knív; men hann var ætlaður til alt annað enn borðbrúk; men kundi sjálvandi eisini brúkast til hetta. Sæt ein til borðs og fekk okkurt serliga stórt stykki, ja, so tóku menn knívin fram at skera við. Aftaná turkaðu teir hann upp í ernuna ella brókurnar og stungu hann aftur í slíðran. Lantil fyrri 300 árum síðan vórðu borðknívar litíð brúktir; men í 17. öld kom gongd á; serligan áhuga høvdu fólk fyrri borðknívum úr býnum Sheffield í Onglandi. Við gafflinum gekk tað á sama hátt. — Í 11. öld hoyra vit um ríkan mann í býnum Venezia; hann var giftur við systur grikska kongin. Um hana verður sagt, at hon var »ov stolt« at eta við fingrunum. Hon átti einum gaffli av gulli. Fólk vóru ørg inná hetta »ófatiliga luksusið«. Tá ið ein maður — Thomas Coryate av navni — fór at brúka gaffil í Onglandi, varð hann til tað turra grin.

Hetta er tað fyrsta, vit vita um knív og gaffil til borðbrúks.

Hin gírigi maðurin.

Á einari gotu í London stóð ein dagur ein vælkleddur harri frammanfyri uppgongdina til eina stór hús.

Tað sást, at maðurin var keddur av sínum skitnu skóm og ivaðist í, um hann skuldi fara inn. Tá kom ein skóbustidrongur rennandi eftir gotuni og spurdi mannin, um hann skuldi busta honum skógvarnar. Maðurin var ovurfeigin, takkaði og læt dreingin byrja beinanvegin.

Tá ið drongurin var næstan liðugur við annan skógvin, spurdi maðurin: »Hvussu nógv kostar hetta?« »50 oyru,« svaraði drongurin. »50 oyru fyrri hetta neyðars sindrið. Nei, takk, meira enn 25 oyru fært tú ikki.«

Drongurin bustaði, men tá ið hann hevði fingið annan skógvin blankan, pakkaði hann amboðini saman og ætlaði at rýma. »Hov, hoyr her, hvat er meiningin? Tú hevur bert bustað annan skógvin.« »Ja,« svaraði drongurin, »nú hava tygum fingið annan skógvin bustaðin fyrri einki, og um tygum vilja hava hin skógvin bustaðan, so kostar tað 1 krónu — og tað skal gjaldast frammanundan.«

Maðurin var í øðini, men tá ið hann sá, at tað ikki bar til at fara inn við einum blonkum og einum skitnum skógvi, gav hann seg undir treytirnar hjá dreinginum.

Lummaturrklæðið.

Ja, hvaðan hava vit tað frá? Tað er gamalt. Bæði Grikkar og Rómverjar høvdu slík turrklæði, sjálvt um teir ikki høvdu tey í lummanum. Seinni í tíðini fóru fleiri at brúka tey. Ofta vóru tey ógvuliga vøkur við kniplingum, ja, við hvørt við juvelum. Í 18. öld vóru tey ymisk til útsjónar, hálvurund, rund ella avlong; men hetta dæmði ikki drottningini Marie Antoinette og eftir hennara áheitan ásetti fransk kongur Ludvík XVI, at lummaturrklæðini hereftir skuldu vera fýrkantaði — og tað eru tey tann dag í dag.

Gátur?

1. Í hvørjari av Mósebókunum stendur søgan um, tá ið Abel drap bróður sín Káin?

2. Eg havi tveir pengar í hondini. Tilsamans eru teir 1.05 kr., men annar pengin er ikki eitt 5-oyra. Hvat eru tað fyrri pengar?

3. Hövudsrokning: Hvussu nógv er 4 ferðir 4 ferðir 225 dividerað við 16?

4. Hvat er hetta fyrri steinur? LUTESRNIUGIT

5. Við at seta stavir fyrri prikkarnar fært tú navnið á einum húskiráð tvørturum:

E D A B Ö

Ä R K L L

6. Við at seta stavir, har bert prikkar standa nú, fært tú eina reglu úr einum kendum songi:

ú a t a a r a a d m t

7. Úr hvørjari rímu er henda reglan:

tí lívdi kotið so lítið móti lotinum.

(Svar í næsta blaði.)

10 spurningar.

1. Í hvørjari stóðu verpur ein hena?
2. Hvørjum endar ævigeitin við?
3. Hvat er størsta felag í Føroyum?
4. Hvussu kallaðu menn Klakksvík fyrr?
5. Hvussu nógvir mánaðir í árinum hava 30 dagar?
6. Hvussu nógvir áseyðir eru í Føroyum?
7. Hvør hevur skrivað søguna »Fjallaskuggin«?
8. Nær er Mariumessa um várið?
9. Hvar vóru FLOKKSMEININIR omanstoyttir?
10. Hvussu nógv er ein stikka?

(Svar aðrastaðni í blaðnum.)

Kunnngerð

um avskrivningar av sildareišskapi

Likningarráðið hevur samtykt, at fyrri skattaárið 1955 verður sildareišskapur loyvdur niðurskrivaður við helvtini av tí, hann hevur verið útvegaður fyrri.

Hann, sum hevur verið fyrri serliga stórum tapi av reišskapi, kann móti at prógva hetta fáa meira avskrivað.

Sildatunnur, sum liggja eftir við árs enda, verða roknaðar til kostprís.

Tórshavn, 10. januar 1955.

LÍKNINGARRÁÐ FØROYA

Fylking

heldur aðalfund leygardagin tann 29. januar 1955 kl. 7 á kvøldi.

Dagskrá smb. grein 20 í felagslógin.

Tvøroyri, 11. januar 1955.

STJÓRNIN

MASKINMEISTARAR!

Av tí at allir sátnálar gingu út á nýggjárinum og eingir nýggir eru komnir í gildi,ugu tit venda tykkum til felagið, áðrenn tit mynstra.

NEVNDIN

Lýsing.

Vit siga hervið frá at okkara tekni- og skrivstova frá 15. januar er flutt til Tinghúsvegin í nýggju húsi Andor Eirikstofts stovu-hæddin.

LAMHAUGE & WAAGSTEIN
Projekterings- og byggifelag
Tlf. 1791.

Lýsing.

Virkismiðstöð Kvinnufelagsins.

15. jan. byrjar felagið eina virkismiðstöð í dr. Jazobsensg. Leitið til okkum, tey ið sóknast eftir arbeiði, og tey sum hava arbeiði at geva fólki. Ringið til tlf. 2 2 5 5 (best millum 9—11), har tit fáa nærri frágreiðingar.

HAFNIA — Lívstrygging.

Tryggingarsambandið Føroyar (endurtryggingardeildin) hevur frá 1. januar 1955 yvirtikið eitt nýstovnað hövudsamboð fyrri Føroyar fyrri Danmarkar elsta og størsta privata lívstryggingarfelag:

DET FORENEDE DANSKE LIVSFORSIKRINGS-A/S HAFNIA við John Sivertsen sum umsjónarmanni.

Upplýsingar um lívstrygging og tilboð fær ein við at snúva sær til hövudsamboðið ella umsjónarmannin, sum eisini fegin kemur heim til tygara oguttan, at tygum harfyri eru bundin, vil geva tygum ókeypis leiðbeiningar viðvíkjandi tryggingarviðurskiptum tygara.

Tryggingarsambandið Føroyar, John Sivertsen, umsjónarmaður, Tinganes, Havn, Hoydalsvegur 22, Havn, Tlf. 1080. Tlf. 2172 ella 1721.